

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacția și administrația
ARAD, Piața Pievel No 2.
TELEFON 16-39

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

Abonamentul: Lunar Lei 375+50
Pentru membrii Sindicatelor 300 Lei
plus Cheltuieli de inmanuare Lei 50
Autorități, Instituții 10.000 Lei pe an

Democrația formală și democrația reală

Concepție populară „haina dă valoare omului“, cuprinde o parte din adevăr, dar nu adevărul întreg, deoarece tot concepția populară mai profundă și mai realistă, deci mai adevărată spune că „valoarea omului este independentă de forma exterioară“. Fără îndoială că adevărul întreg nu este cuprins în concepțiile de mai sus privite separat, ci numai considerându-le și judecându-le în ansamblu. Nu este îndeajuns ca un individ să fie îmbrăcat, pentru că valoarea lui să se schimbe înspre bine sau valoarea sa să crească. După cum valoarea intrinsecă a unui om nu scade dacă este îmbrăcat de sdrențe, tot astfel valoarea sa nu crește dacă este îmbrăcat mai bine. Aceste adevăruri cuprinse în concepțiile istorice populare, au valabilitate și în ceea ce privește societatea omenească.

Nu este îndeajuns ca unei societăți sau unui popor să-i dai o formă de viață, fără a-i schimba în adâncime felul de gândire, de simțire și de viață aceluia popor. Exemple pentru poporul român sunt destul de recente și evidente pentru a le pune cineva la îndoială valabilitatea lor. Fascismul, formă superficială și artificială de viață, cu toată teroarea lui Hitler și a slugilor sale din România, n'a fost posibil de a se înrădăcina în masele populare. Fascismul a fost și va rămâne o formă străină de masă, deoarece această formă de viață se bazează pe ură, șovinism și reacționismul cel mai feroce. Masele largi populare nu urăsc alte popoare, sunt naționaliste, dar nu șoviniste, sunt progresiste, nu reacționare. A fost îndeajuns ca masele populare să găsească o singură supapă deschisă de respirație libertății, actul istoric dela 23 August, ca să pornească ca un torent pentru cucerirea treptată, dar permanentă a dreptului de existență și a drepturilor cetățenești. Democrația având ca principiu fundamental, libertatea poporului, manifestată prin deviza care trebuie să devină o realitate socială: „Guvernarea poporului prin popor și pentru popor“, pentru a-și da rezultatele sale progresiste, trebuie să fie totală, adică să cuprindă toate sectoarele vieții. În România, imediat după primul războiu mondial, am avut un început de viață democratică, dar această democrație formală n'a permis masei populare posibilitatea de a transforma aceasta într-o democrație reală, adică ca întreg poporul să se bucure în mod real și permanent de binefacerile libertății. Două drepturi în principiu profund democratice a câștigat poporul imediat după primul războiu mondial, dreptul de vot și improprictărirea țăranilor. Aceste drepturi, în modul în care au fost realizate prin rezultatele la care au dat naștere, sunt numai drepturi formale de democrație. Dreptul de vot n'a fost atribuit tuturor cetățenilor, ci numai bărbaților și acestora cu diferite restricțiuni. Improprictărirea și modul cum s'a făcut e cunoscută de toată lumea. S'a lăsat destule moși mari neexpropriate, așa

Budapesta complet încercuită

S'a ordonat evacuarea totală a capitalei maghiare de civili — Armata Roșie a trecut Dunărea în spatele Budapestei

MOSCOVA. — Înaintarea trupelor sovietice dincolo de Dunăre continuă. După ce au dat dovadă de o mare abilitate cu ocazia străpungerii sistemului defensiv germano-maghiar în fața Budapestei. Unitățile sovietice cari au trecut peste lacuri și bălți, pe teren desfundat, dau acum lupta pe căile de acces care duc la Budapesta.

În cursul zilei de ieri au fost cucerite orașele Buzsák și Drégelypalank. Străpungerea de peste Dunăre s'a largit în direcția de Nord-Est și după ultimele știri sosite de pe front,

Budapesta este complet încercuită. Aviația sovietică ia o parte foarte activă în lupte și în cursul zilei de ieri au fost doborâte 18 avioane inamice și au fost avariate și împrăștiate multe coloane motorizate și de transport.

Correspondentul militar al ziarului „Times“ telegrafiază că este fără precedent în istorie ca o armată care se aprovizionează dela o distanță de 3 mii de kilometri din uzinele din Urali să aibă o artilerie cu abundență atât de mare în material ca să poate co-

pleși toată apărarea inamicului puternic fortificat.

Armatele sovietice au efectuat o încercuire a cărui scop nu este numai cucerirea Budapestei, ci nimicirea întregilor armate germano-maghiare cari luptă pe teritoriul maghiar.

Postul de radio Budapesta a difuzat în cursul zilei de ieri o proclamație a guvernului prin care este ordonată evacuarea totală a Budapestei de populația civilă.

După cum se vede, germanii proiectează să facă un nou Stalingrad din Budapesta, dar această încercare a dat greș. Stalingradul a putut fi apărat datorit faptului că eroismul soldaților sovietici a împiedecat ajungerea trupelor germane la Volga, pe când astăzi

Armata Roșie a trecut Dunărea și se găsește în spatele Budapestei.

Prin trecerea Dunării de către unitățile sovietice, soarta Budapestei este pecetluită. În această regiune inamicul a avut un sistem de fortificații

extrem de puternic, el a folosit configurația terenului, plănind o rezistență îndelungată. Rușii însă au de jucat planurile germane și ei au fost nevoiți să-și împartă forțele.

Pregătirile sovietice au fost făcute în taină și germanii nu credeau că pe acest timp nefavorabil trupele sovietice să deslănțuie ofensiva lor.

Dar avalanșa cea mare a pornit. Artileria sovietică a revărsat un potop de foc asupra pozițiilor germano-maghiare, iar trupele mobile au trecut repede prin spărtura produsă de artilerie. Carule de luptă grele sovietice au largit această spărtură.

Concomitent cu această ofensivă a pornit la atac și armata mareșalului Tolbuchin, care a înaintat din direcția Szekszard și a făcut joncțiunea cu trupele armatei a doua.

În cursul acestor operațiuni trupele sovietice au obținut succese formidabile, ale căror rezultate se vor vedea în curând.

Americanii au ocupat orașul Hagenau

2400 bombardiere aliate asupra Germaniei

NEW-YORK. — Agenția „Reuter“ transmite de pe frontul de Vest următorul tablou ai operațiilor militare:

Trupele armatei a 1-a americane au ocupat, după lupte grele, ultima fortificație mare în fața orașului Saarbrücken. În bazinul Saar, germanii au deslănțuit zece contraatacuri puternice, însă fără niciun rezultat.

Armata 3-a americană a trecut râul Saar în fața orașului Saargemine și **au ocupat importanta bază germană Hagenau.**

La Sud-Est de Mülhausen, trupele armatei a 1-a franceze **au ocupat orașul Tan și se găsesc cu 15 kilometri dincolo de Strasbourg.**

că lotul de 4 jugh. atribuite unui cetățean a fost prea mic, iar faptul că nu s'a atribuit cetățeanului și inventarul necesar exploataării acestui pământ, a determinat pe cetățean în scurt timp la înstrăinarea pământului. Ca întreg poporul și nu numai anumite pături sociale să beneficieze de un regim democratic, după cum am spus mai sus, democrația trebuie să fie integrală, cuprinzând toate sectoarele vieții, indiferent de naționalitate, religie și sex. Dar aceasta nu este îndeajuns. Ca masele populare să se bucure în mod real de un regim democratic, trebuie educate politicește, această educație să se facă direct prin luptă politică a masei largi populare, de a-și alege singuri conducătorii lor. Democrația politică este

Trupele franceze în această regiune luptă pe o furtună de zăpadă.

În cursul zilei de ieri a fost deslănțuit deasupra Germaniei cel mai mare atac aerian. Un număr de 2400 bombardiere au aruncat 6000 tone de bombe asupra orașelor Frankfurt, Hanau și Ghisen. Alte formațiuni de avioane britanice au bombardat regiunea Ruhr și orașul Ostefel.

După cum anunță trimisul special al agenției „Reuter“, din Berna se anunță că mulți soldați și ofițeri germani trec frontiera elvețiană și cer ca să fie internați de către autoritățile elvețiene.

Mai mulți ofițeri au declarat că nici un soldat și ofițer german din „Wer-

macht“ nu mai respectă jurământul pe care l-a depus pe Hitler. Nu se știe dacă Führerul mai trăiește.

Căpitanul Sertorius, cunoscutul comentator militar german, a declarat azi noapte la radio că

trupele germane duc lupte extrem de grele și inverșunate și încetul cu încetul se retrag în interiorul fortificațiilor Siegfried.

Ultimele informațiuni primite de pe front anunță că armata generalului Patton a trecut peste Saar în mai multe locuri pe un front de 4 kilometri și în cursul nopții au înaintat 5 kilometri și au ajuns la cartierele marginase ale orașului Saargemine.

strâns legată de democrație culturală, care constă în obligativitatea și gratuitatea pentru toți cetățenii de a se cultiva prin școală. Școala într'un regim larg și sincer democratic nu trebuie să fie un apanagiu a unei categorii sociale, bazate pe rang și avere, ci ea aerul și apa, școala trebuie să fie un bun comun al poporului. Nu poate exista o democrație politică și culturală fără un suport real, democrația economică. Principiu roman „Primum vivere, deinde philosophare“ are valabilitate eternă și de nediscutat. Ca să filozofez, ca să gândesc, trebuie mai întâi să exiști. Aceasta existență să nu fie o existență biologică, de animal. Democrația reală economică constă în a asigura în mod rațional și

organizat libertatea reală a posibilității de traiu.

Viața într'un regim democratic real nu trebuie să fie pentru cei mulți ciurmă și pentru o minoritate mămă, ci poporul întreg să participe în mod egal în ceea ce privește libertatea posibilității de traiu. Aceasta nu înseamnă, după cum greșit susțin dușmanii democrației și ai poporului, coborârea nivelului de traiu, la nivelul de mizerie existent a masei, ci prin o justă repartitie a bunurilor, ridicarea masei populare la un nivel de viață omenească mai ridicat. Masele populare libere, bine orientate, vor conlucra efectiv și sincer la realizarea acestei vieți de democrație reală în Statul Românesc de mâine.

BELLE PETRE

UZINA ȘI PĂMÂNTUL

Decizia Comisariatului Prefeturilor referitor la majorarea salariilor

(Continuare)

ART. 5. — Limitele minime și maxime stabilite prin articolul 3 și mediile salariilor stabilite prin articolul IV. din prezenta decizie se aplică localităților din categoria I-a de salarizare prevăzute în jurnalele Consiliului de Miniștri Nr. 420 din 8 Aprilie 1941 publicat în Monitorul Oficial Nr. 88 din 12 Aprilie 1941 și Nr. 23 din 14 Ianuarie 1942 și în Monitorul Oficial Nr. 21 din 26 Ianuarie 1942.

Limitele minime stabilite prin articolul 3 și mediile salariilor stabilite prin articolul 4 din prezenta decizie vor fi prevăzute în localitățile din categoria II-a și a III-a de salarizare prevăzute în jurnalele Consiliului de Miniștri Nr. 420 din 8 Aprilie 1941 și Nr. 23 din 14 Ianuarie 1942 și în cele din categoria IV-a de salarizare (toate localitățile neenumerare în jurnalele menționate), în conformitate cu prevederile Codului Funcționarilor Publici după cum urmează:

EXPLICAȚIUNI:

1. Pentru localitățile din categoria a II-a de salarizare scăderea la sută este 8.

2. Pentru localitățile din categoria a III-a de salarizare scăderea la sută este 12.

3. Pentru localitățile din categoria a IV-a de salarizare scăderea la sută este 20.

ART. 6. — Pentru salariații plătiți în acord, tarifele de acord se vor fixa în fiecare întreprindere conform normelor în vigoare la data de 6 Noiembrie 1944.

ART. 7. — Clasificarea în grupe a lucrătorilor clasificați făcută prin deciziunile de salarizare ale Comisariatului General al Prefeturilor se menține.

Dispozițiunile speciale din deciziunile de salarizare ale Comisariatului General al Prefeturilor în vigoare la data de 6 Noiembrie 1944 și care nu sunt contrarii normelor prevăzute în prezenta decizie se vor aplica și în viitor.

ART. 8. — Prin salarii brute, în sensul prevederilor prezentei decizii, se înțelege indemnizațiile totale brute în vigoare la data de 31 Decembrie 1940 și 6 Noiembrie 1944 convenite sub orice formă (în numerar sau în natură) funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu exclusiv alocațiile de familie, orele suplimentare, primele de producție sau de activitate, cheltuielile de transport în tâmplătoare, ajutoarele ocazionale în bani sau în natură și gratificațiile neprevăzute în contractele de muncă.

ART. 9. — Drepturile câștigate de salariați (funcționari, lucrători și oameni de serviciu) până la data de 6 Noiembrie 1944 inclusiv și care depășesc prevederile prezentei decizii, se mențin.

ART. 10. — Funcționarii particulari și oamenii de serviciu au dreptul la o alocație de 1500 lei lunar pentru fiecare copil până la împlinirea vârstei de 21 ani, iar lucrătorii au dreptul la o alocație de 1500 lei lunar sau 60 lei pe schimb (post) de lucru pentru fiecare copil până la vârsta de 18 ani împliniți.

Nu se acordă alocație de familie pentru copiii care sub orice formă au un venit mai mare de 1500 lei lunar. Lucrătorii au dreptul la alocația de familie și pentru zilele motivat nelucrate.

Alocația de familie se scade cu 60 lei pentru fiecare schimb (post) de lucru absentat nemotivat de lucrătorii din întreprinderile care plătesc a-

D. prefect Șimandan vizitează județul

Instalarea nouilor comitete sătești în comunele Șicula și Gurba — Tărănimea protestează contra speculei

În ziua de 10 Decembrie a. c. dl. prefect Șimandan Petre a plecat în județ pentru a vedea la fața locului nevoile și a asculta personal plângerile.

LA INEU

Dl. prefect a fost așteptat și primit în sala mare a restaurantului Șeran Gheorghe, de către un mare număr de cetățeni, intelectuali, muncitori și țărani.

La sosire, dl. Gheorghe Șeran în cuvinte alese și înflăcărâte adresează d-lui prefect salutul plin de căldură de „bun sosit” în numele cetățenilor de „bun sosit” în numele cetățenilor, spunând între altele: „Suntem mândri că dintre noi a fost ales în fruntea județului în persoana Dvs. poate cel mai tânăr prefect. Știm bine că aceasta s'a întâmplat în cele mai grele vremuri și că nu vă este ușoară misiunea, dar cu atât este importantă este înscăunarea Dvs. ca prefect de către popor, aceasta înseamnă încrederea deplină în puterea priceperii și voința de muncă a Dvs.”

Urcază spor la muncă d-lui prefect și-l asigură că poporul este alături de el, convins că neajunsurile neluate până acum în seamă, de data asta nu vor mai rămâne fără soluții.

— Sunt atâtea de făcut! În primul rând, specula și sabotajul cresc pe zi ce trece, fără nici o frână. Urând domniei voastre spor la muncă și realizări cât mai vaste, Vă asigurăm de

tot sprijinul și colaborarea noastră.

După aceasta dl. prefect a noștră a primit tuturor celor prezenți pentru manifestația de simpatie, asigurându-i că va munci din toate puterile pentru rezolvarea tuturor cererilor drepte. Roagă însă pe cetățeni ca uci unul să nu vină cu plângeri nedrepte sau cu intervenții ce nu cad în sarcina D-sale, spunând dela început că nu vrea să fie pus în situația de a refuza pe nimeni.

Mai mulți cetățeni prezintă personal d-lui prefect doleanțele lor, de care d-sa a luat notă, promițând pentru fiecare soluția necesară.

Întrunirea a luat sfârșit la orele 13.

LA ȘIRIA

Dl. prefect a fost așteptat de un impresionant număr de cetățeni în localul Primăriei.

La sosire dl. prefect Șimandan, însoțit de dl. pretor Bărgău, a asistat la instalarea noului primar ales de sătenii în persoana dlui Ardelean Pavel, noul subprimar fiind ales dl. Caba Avram.

Și aici cetățenii și-au exprimat simpatia față de noul prefect al județului și pentru alegerea noului conducător ai comunei.

LA GURBA

În comuna natală a d-lui prefect Șimandan, cetățenii prinzând de veste că li se va face o vizită de către dl. prefect și dl. pretor Bărgău, s'au

adunat în număr mare la Primărie unde i-au așteptat și primit în frunte cu dl. notar Leuca care i-a adresat d-lui prefect următoarele cuvinte:

— Domnule Prefect, populația comunei noastre primind vestea alegerii Dvs. în fruntea treburilor publice din județul nostru, se bucură nespus de mult prin faptul că un fiu al satului nostru s'a învrednicit de a primi această înaltă situație de conducere și răspundere.

— Întreaga comună speră, d-le prefect, că acum a sosit timpul ca multe din doleanțele satului nostru să se îplinească, muncind și noi împreună cu Dvs. pentru realizarea lor. Ani după ani am fost încredințați în bugetul județului cu subvenții pentru școală fără ca să se îndeplinească ceva, deși comuna are peste 400 copii obligați a frecventa școala și nu aveau la îndemână măcar o singură saia de învățământ.

— Am fost avizați ca la cererea noastră se va face o fântână igienică în comună, deoarece s'a constatat o mare mortalitate la copii din cauza lipsei de apă potabilă. Nici fântâna nu s'a realizat.

— Populația fiind săracă după cum știți și Dvs., are câte un hectar arabil care an după an este inundat de ape și deci poporul abia poate să-și câștige existența, dar mulți nu o au nici aceasta. Nu avem măcar nici o casă culturală, n'avem canaluri, n'avem un drum la linia ferată și ar trebui să avem măcar o haltă, să nu parcurgem 12 kilometri pe jos în loc de 4 kilometri. În nădejdea că în limita posibilităților vom fi ascultați și o-crotiți, vă zicem: Bine ați venit în mijlocul nostru.

S'a procedat și aici la instaurarea noului primar în persoana d-lui Bunaciu Petru, a noului subprimar în persoana dlui Brădean Pavel și a consiliului comunei conform alegerii făcute de cetățeni.

Peste tot s'a văzut că sătenii sunt setoși după dreptate și au afirmat deschis că până acum cererile lor au fost nebagate în seamă.

Pentru acest motiv au ales în fruntea comunei conducători într'adevăr democrați spre a asigura realizarea doleanțelor lor juste.

Inființarea comisiei pentru studierea viitoare reforme agrare

Decizia ministerului agriculturii

ART. 1 — Se înființează pe lângă acest departament o comisiune pentru studierea și adunarea elementelor necesare viitoarei reforme agrare.

ART. 2. — Această comisiune va fi formată din:

A) Câte 4 reprezentanți ai fiecărei grupări politice ce stă la baza actualului guvern, adică:

- partidul național-tărănesc;
- partidul național-liberal, și
- Frontul Național Democrat.

B) Câte un reprezentant al următoarelor instituții:

a) Academia de agricultură din România;

b) Uniunea Sindicatelor Agricole;

c) Institutul de Cercetări Agronomice și

d) Administrația Casei Pădurilor Statului.

ART. 3. — Această comisiune va lucra sub președinția ministrului agriculturii și domeniilor sau în lipsa acestuia, a subsecretariatului de stat al aceluiași departament.

ART. 4. — Secretar al comisiei va fi directorul direcțiunii proprietății și bunurilor statului.

Ucenicii dela firma „Electron” cer să li se facă dreptate

Am primit următoarele rânduri: Cu regret trebuie să stabilim că firma „Electron” din Arad și azi caută să-și bată joc de ucenicii angajați.

Uzinele și fabricile din Arad au rezolvat problema salariilor ucenicilor, fiind acestea majorate la ucenicii din anul I. la 2000 lei lunar, iar la cei din al doilea an la 3000 lei lunar. Firma „Electron” cu o lună înainte a plătit ucenicilor patru sute lei lunar, majorându-le acum salariul la 1000

lei lunar. Acești ucenici fac instalații la diferite locuințe, deci fac munca electro-tehnicienilor. Taxa de întreținere în cămin este de 2 mii lei, deci obligația proprietarilor firmei „Electron” este ca cel puțin această taxă de întreținere să o achite.

Deci cerem pe această cale să se facă dreptate și ucenicilor dela firma „Electron”.

TASCA GHEORGHE

locația lunar.

Dacă ambii părinți (funcționari, lucrători sau oameni de serviciu) sunt salariați cu drept de alocație, alocația se acordă numai tatălui.

Alocația de familie poate fi plătită și în natură cu articole alimentare sau imbrăcămintă, cu consimțământul salariaților.

Alocațiile de familie existente la data de 6 Noiembrie 1944 și care sunt mai mari decât cele prevăzute în acest articol, vor continua a fi plătite.

ART. 11. — Prevederile prezentei decizii nu se aplică:

1. Funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu încadrați în Codul Funcționarilor Publici;

2. Funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu ale căror salarii sunt stabilite prin legi speciale sau regulamente date pe baza unor legi speciale;

3. Lucrătorilor zugravi, zidari, dulgheri, blănari, cizmari și croitori, care nu sunt angajați într-o întreprin-

dere industrială;

4. Personalului angajat pe baza legii pentru organizarea și încurajarea agriculturii din 22 Martie 1937 cu modificările sale ulterioare.

5. Personalului casnic de serviciu;

6. Ucenicilor angajați prin contracte de ucenicie și

7. Studenților școlilor politehnice și elevilor școlilor cu caracter aplicat industrial sau comercial pe timpul călîndu-lui stagii de practică.

(Sfârșit)

Pâine unitară

Pâinea noastră de toate zilele, această necesitate de bază a oricărei existențe individuale și sociale a devenit din nou o problemă de actualitate. În Arad de un timp oarecare se simte o lipsă tot mai accentuată de pâine populară. Oamenii înșirați în coloane așteaptă dimineața distribuția acestui fel de pâine care nu ajunge pentru acoperirea necesităților zilnice. În același timp pâinea albă și prăjiturile făcute din făină albă se găsesc în abundență pretutindeni.

Trebuie să punem întrebarea: cine e vinovat pentru această stare de lucruri și ce este de făcut? Căci, pe de altă parte marea masă a cetățenilor, mai ales familiile muncitorești nu-și pot permite luxul de a consuma pâine albă de 120 lei, pe de altă parte, risipa cu cele două feluri de pâini, primejdioasă aprovizionarea noastră de mâine.

Vina principală o poartă fără îndoială vechiul regim antonescian care cu o inconștientă fără de exemplu, în al treilea an de război a permis măcinșul făinei albe și consumul a două feluri de pâini. În momentul de față se află stocuri însemnate de făină albă, iar măcinșul făinei populare întâmpină obstacole impuse de împrejurările de război.

Problema pâinei și problema morăritului sunt strâns legate una de alta. Precum se știe, multe mori și tocmai morile cele mai importante se aflau în mâinile germanilor. Aceste mori sunt acum părăsite, în multe cazuri demontate și populația întinselor regiuni agrare n'are posibilitatea de a-și măcina recolta nouă. Până azi autoritățile n'au luat nici o măsură, ca cel puțin o parte din aceste mori să fie reruse în funcțiune, ca fiecare regiune să aibă posibilitatea minimală de măcinș. După cum suntem informați, lipsesc piesele importante, înainte de toate curelele pentru mașini ale acestor mori părăsite și devastate.

Cele câteva mori rămase în funcțiune, abuzează de situația lor monopolistă. Țăranii nefiind în stare de a-și măcina grâul, sunt siliți să dea recolta lor cu prețuri sub cele maximale, pe mâna speculanților.

Autoritățile competente trebuie să ia măsuri urgente pentru a rezolva chestiunea măcinșului, pentru aceasta fiind condițiunea preliminară a aprovizionării noastre cu pâine. Totodată în deplină cunoaștere a situației grave în care ne aflăm din punct de vedere al înșămânțării, să punem capăt luxului cu pâinea albă, cu langosuri și cu diferite prăjituri. Cerem pâine unitară din făină populară căci pâinea albă nu servește interesele de azi. E rămășița trecutului fără răspundere. Dacă aventurierii antonescieni nu s'au gândit la ziua de mâine a popoului, noi trebuie să ne gândim. Căci ei au putut face ceia ce au făcut — de a permite pâine albă în mijlocul acestui război grav — zilele lor fiind numărate, noi însă trebuie să reamintim la orice lux, tocmai pentru a preveni lipsurile și pentru a ușura lichidarea trecutului. Cerem pâine unitară și efitină pentru a asigura aprovizionarea cetățenilor și pentru a pune capăt abuzurilor.

STEFAN BRAZDA

Comercianții din Arad pentru o amnestie fiscală

Noua conducere a Corporației Comercianților

Corporația Comercianților din Arad, s'a întrunit în adunare generală Duminecă, în localul Corporației. Adunarea a fost deschisă la orele 10 și jumătate a. m., primul punct al programului fiind reîncadrarea membrilor excluși în urma legilor rasiale. După aceasta vechea conducere și-a dat demisia, care a fost acceptată și adunarea a ales cu unanimitate următoarea nouă conducere:

Președinte: dr. Nerva, vicepreședinti: Szabo Nicolae și Burza Corneliu. Casier: Medrea Maxa. Consiliul de Control: președinte: Compaș Desideriu, membrii: Gabor Traian, Goldmann Alexandru, supleanți: inginer

Florescu Aurel, Rossi Antoniu. Consiliul de Administrație: Motiu Ilie, dr. Trăilescu Ionel, Munteanu Gheorghe, Manea Dimitrie, Minda Iosif, Mișca Gheorghe, Mera Paula, Aponyi Iuliu, Nemeth Ștefan, Sándor Arthur, Goldschmidt Nicolae, Vilhelm Iosif. Supleanți: Cirici Nicolae, Olariu Petre, Franck Ferdinand, Szallay Cheza, Müller Victor, Salamon Ludovic.

După alegere au fost discutate mai multe chestiuni importante ale comercianților din Arad. Între altele au cerut ca în afară de comercianții articolelor de prima necesitate, celelalte prăvălii să fie deschise între o-

rele 8--14. În această chestiune conducătorii corporației vor lua sebită cu forurile competente.

D-nu dr. Szöllösi Sigismund și dr. Pișoreanu Iosif au fost aleși în calitate de consulti ai Corporației. Adunarea a mai hotărât că

vor cere aplicarea unei amnestii financiare față de comercianți. Dl. Blaga Nestor a cerut înghetarea prețurilor în raportul posibilităților de materii prime și a salariilor.

Corporația va înainta un memoriu în privința libertății comerțului forurilor competente.

Constituirea secției „Armata” în cadrul Asociației Române pentru strângerea legăturilor cu U. R. S. S.

La București s'a constituit la sediul Asociației din Calea Victoriei 115, secțiunea „Armata” a Asociației Române pentru strângerea legăturilor cu U. R. S. S.

Au participat un mare număr de militari, veniți să se alăture Asociației și să contribuie la cunoașterea marilor noastre Aliate din răsărit.

Au cerut înscrierea: General de Armată Constantinescu; General de Divizie Grigore Nicolau; General de Divizie Vasiliu-Rășcanu; General de Brigadă Adjut. S. Mardare; General de Escadră Rădulescu; General de Brigadă Ștefan Bardan; General de Brigadă Ilie Crețulescu; General de Brigadă Ion Popovici; General de Brigadă Constantin Popescu; Colonel Dan Ionescu; Colonel Nestorescu Constantin; Colonel ret. Nicolae Soarec; Colonel Aurel Runceanu; Colonel Daniel Copaceanu; Colonel pens. Carol Tulea; Colonel magistrat Dan Pascu; Colonel ing. activ Grigore Zapan; Colonel Mihail Anastasiu; Colonel Ion Lupașcu; Colonel Alexandru

Bateu; Lt. Colonel ing. Dumitru Deleanu; Maior Remus Selmerianu; Maior Petre Cordescu; Maior Nicolae Popescu; Căpitan Gh. Ștefănescu; Căpitan Constantin Gontescu; Inginer militar Gheorghe Rădulescu; Locotenent rez. Ion Bărsan.

D. dr. S. Oeriu, secretarul general al Asociației, a arătat rolul important al raporturilor și intereselor militare dintre România și Uniunea Sovietică, a căror rodnică prietenie trebuie să ducă la alianța care a existat din totdeauna între cele două popoare vecine. Despărțirea poporului român de această alianță, a dus la situația neferocă de până la 23 August.

Trecându-se la alegerea comitetului au fost aclamați următorii:

Președinte: General Vasiliu-Rășcanu; vice-președinte: General Mardare și General Crețulescu; Secretari: General Bardan și Colonel Maltopol; Bibliotecar: General Prestorian; Membrii: General Cambrea, General Popescu Constantin, Maior Popescu Nicolae.

Puterea submarinelor germane în continuă descreștere

LONDRA. — Amiralitatea britanică a dat un comunicat oficial în legătură cu pierderile de vase aliante pe luna Noemvrie și a arătat că aceste pierderi au fost cele mai reduse din tot cursul războiului.

Amiralitatea britanică a arătat că știrea sistării construcțiilor de submarine a fost lansată de propaganda germană care a intenționat să ducă în eroare amiralitatea aliată. Aliații

sunt informați că Germania lucrează la noi invenții în domeniul submarinelor pe care caută să le perfecționeze pentru a putea sta mai mult timp sub apă.

Mișloacele de apărare contra submarinelor se perfecționează însă și ele și marina aliată stă de veghe pentru a face față oricărei surprize din partea submarinelor germane.

Parașutiști japonezi nimiciți în apropiere de Ormok

NEW-YORK. — Dela catierul generalului Mac Arthur se comunică că pe insula Leythe sunt în curs lupte extrem de sângeroase.

Trupele americane care au debar-

cat în golful Ormok, se apropie de oraș din două direcțiuni, amenințând cu izolarea întreaga garnizoană japoneză.

Pentru a salva situația și în sprijinirea trupelor japoneze au lansat parașutiști care au ocupat două aeroporturi americane în apropiere de Ormok. Unitățile americane au contraatacat imediat și au reușit să încercuiască și să izoleze grupurile de parașutiști japonezi a căror nimicire este în curs.

Bombardierele americane cu rază lungă de acțiune au bombardat insula Iwo-Ginã care este principala bază de aprovizionare a trupelor japoneze cari luptă pe insula Leythe.

În ședința următoare urmează să se aleagă, pentru completarea comitetului, un ofițer inferior, un sub-ofițer și un ostaș grade inferioare.

S'au format sub-secțiile: „Aeronautică”, „Marină”, „Uscat”, „Industria Militară”, „Corpul Tehnic”, „Ofițeri în Rezervă”, „Subofitieri și ostași grade inferioare”, care vor colabora în vederea realizării scopurilor propuse de Asociație.

Prin felul cum a fost constituit comitetul secției militare dela general la grade inferioare și aceasta în aplauzele unanime ale celor prezenți, democratizarea armatei începe să se contureze.

Comercianți sabotori

Sunt mulți comercianți în orașul nostru cari zile întregi ba chiar săptămâni nu-și deschid magazinele fără nici un motiv serios.

Sunt apoi alții care își deschid magazinele pe timp de 2—3 ore în cursul unei zile.

Cel mai bun caz e, când comerciantul își deschide magazinul, în acest caz însă cu obloanele ridicate până la înălțimea unui om, iar vitrinele rămân în întunecul binefăcător al obloanelor lăsate. De luni de zile n'am văzut vitrinele magazinelor din oraș. Ne dăm bine seama ce stă în dosul acestor manevre noi.

În prima categorie se recrutează sabotorii propriu ziși, care își ascund mărfurile, pentru zile și mai bune în privința prețurilor (cum își închipuie ei).

În a doua categorie sun acei care se simt mai fricoși, dar cu mentalitatea la fel cu cei din prima categorie.

În fine în a treia categorie se înscrie acei comercianți cari își vând mărfurile cu prețuri fantastice, cifre ce se ascund și se șoptesc în dosul obloanelor, cifre ce n'ar putea suporta lumina vitrinelor.

Cu câteva zile înainte am citit prin ziare apelul d-lui chestor către comercianți, prin care i-a somat să deschidă prăvăliile.

Până în prezent situația nu s'a ameliorat.

Cerem autorităților în drept, să recurgă la măsuri severe, notând pe sabotorii din oricare categorie, pentru a le înainta judecătorilor de sabotați.

Menționăm că trebuie controlați nu numai comercianții detaiști, ci și engrosiștii și fabricanții, căci aceștia sunt inițiatorii sabotajului.

Tramvaiele vor fi duse la Odessa de aceiași persoane cari au opinat pt. aducerea lor Arad

Sub defunctul regim Antonescu tramvaiele din Odessa au fost aduse în țară și introduse, unele, pe liniile Aradului.

D. dr. Petru Groza, vicepreședintele consiliului de miniștri, a ordonat ca aceste tramvae să fie trimise din

nou în orașul sovietic, de către aceeași ingineri cari opinând pentru aducerea lor la Arad, au stricat frumusețea orașului transilvănean prin trasarea unor linii fără nici un fel de concepție urbanistică, dând Aradului un aspect monstruos.

CARACTERELE CONSTITUȚIEI SOVIETICE STALINISTE

S'au împlinit 5 ani de când Sovietul suprem, întrunit în cea de-a VIII-a sa sesiune, a votat în unanimitate proiectul prezentat de conferința aleasă în sesiunea anterioară și care rămase Constituția definitivă a Uniunii, purtând numele lui Stalin. Este a doua Constituție importantă, după aceea stabilită în 1924, de când împrejurările materiale schimbându-se mult în Uniune, s'a simțit nevoia schimbării raporturilor juridice, conform adevărului „Constituția este expresia formală a raportului de forță” și a realităților sociale — mai putem adăoga noi.

Caracteristicile cele mai importante ale Constituției staliniste sunt:

1. Noul raporturi economice-sociale, noi forme juridice. Noua Constituție trebuie să înregistreze ceea ce este dobândit și câștigat — iată un prim caracter al Constituției staliniste.

2. Constituțiile altor țări pornesc de la constatarea proprietății particulare în toate domeniile producției. De-o parte o clasă restrânsă de aparatori, a căror viață se rezumă în luxul minorității nemuncitoare; de altă parte masa de exploatați, ale căror drepturi sunt îngrădite în aplicarea lor practică. În societatea socialistă diferențierea socială este desființată prin înlăturarea exploatații omului de către om; munca este însă obligatorie, conform principiului „Cine nu muncește nu mănâncă”.

Constituția sovietică se bazează pe temelii socialiste, care garantează dreptul la muncă, la odihnă, la cultură, la viață liberă, etc., lichidându-se mizeria materială și morala a maselor largi.

3. Constituția altor țări reflectă starea de fapt a păturilor ce se găsesc în antagonism real, pornind de la premiza că societatea este împărțită în oameni ce dețin averea și alții ce sunt lipsiți de ea.

În societatea socialistă a Uniunii nu mai există clase antagoniste. Precum am văzut mai sus, există doar categorii sociale după caracterul larg al ocupațiilor lor profesionale. Constituția stalinistă stabilește raporturile dintre două categorii, muncitori de oraș și țărani (cohozierea), ale căror interese nu sunt contradictorii, ci se împletesc fericit.

4. Constituțiile altor țări, prin diferite paragrafe care stabilesc probleme și chestiuni teritoriale sau naționale, recunosc deosebiriile dintre națiuni și'n mod tacit, recunosc megali-tatea dintre națiuni și rase. Nu mai vorbim de statutele țărilor fasciste, unde rasismul domnește în lege, ca și'n fapte, până la salbăcie.

Constituția staliniană recunoaște de plina libertate a fiecărei națiuni conlocuitoare: limba maternă este limba de stat, justiția se dă în această limbă; republicile sunt alcătuite pe baze naționale și acolo unde există oricât de mici grupuri distincte din punct de vedere național, se formează regiuni sau teritorii autonome constituționale.

Toate națiunile și rasele sunt egale în drepturi — principiu general, valabil și pentru națiunile dinafara granițelor Uniunii. Iată de ce Uniunea, prin armatele ei victorioase, a fost și este cel mai puternic dușman al armatelor fasciste din țările cu „constituții” rasiste.

5. „A cincea particularitate a proiectului noii Constituții o formează democratismul ei consecvent și susținut până la capăt” — afirmă Stalin în raportul său asupra acestui proiect ce ne-a servit drept inspirație articolului de față.

Constituțiile altor țări, chiar acele care prevăd cele mai largi principii democratice, adaugă atâtea îngrădiri în practica libertăților și drepturilor democratice, încât acestea devin iluzorii. De pildă, aceste constituții vor-

besc de drepturi egale, dar le îngrădesc pentru femei în total sau în parte, pentru tineri, militari, etc.

În Constituția staliniană nu există nicio deosebire între cetățeni, toți sunt egali în drepturi. Societatea cetățeanului în societate nu diferă după sex, vârstă ocupație sau orice alt considerent care nu depinde de el, ci numai de capacitatea și munca sa.

6. În ultim și foarte important caracter al Constituției sovietice îl formează grija continuă pe care o are această Constituție de a prevedea garanții reale pentru asigurarea tuturor libertăților stabilite.

Pe când în Constituțiile altor state

se mărginesc doar la fixarea drepturilor formale. Constituția sovietică arată posibilitățile și mijloacele de înlăturare ale tuturor acestor drepturi.

Constituțiile altor state uită că nu poate exista egalitate perfectă între muncitor și patron, între țărani și moșier, între exploatare și exploatat. În Uniune, cuvântul este cu adevărat liber, căci stau la îndemâna cetățeanului și salii de întrunire și presa largă; în Soviet — mare sau mic — toată lumea muncitoare își poate spune liber cuvântul.

Constituția sovietică-stalinistă este expresia adevăratului democratism.

Prof. univ. P. Constantinescu-Iași

Concurs pentru mărirea producției

Exemplul muncitorilor din atelierul sovietic „Ghiba Birta”

Muncitorii și muncitoarele din atelierul Sovietic GHIBA BIRTA, apreciind la justa lui valoare cuvântarea d-lui ministru Gheorghiu-Dej, ținută în Valea Jiului „valea plângerii” cum a numit-o d-asa; călăuziți de acest îndemn, au hotărât să pornească un con-

curs pe secții pentru mărirea producției, contribuind cu aceasta la mărirea producției de războiu.

Secția care va produce mai mult, va primi drept răsplătă o distincție „MERITUL MUNCII”, care va fi predat într'un cadru festiv muncitoresc.

Judecarea foștilor comandanți ai lagărului dela T.-Jiu

Înalta Curte de Casație și Justiție Militară admitând cererea de strămutare făcută de foștii conducători ai lagărului dela Tg. Jiu, a dispus ca procesul să fie judecat de Curtea Marțială a Comandamentului Militar al Capitalei.

Foștii șbiri ai lagărului dela Tg.-

Jiu, în frunte cu colonelul Zlotescu Goh., maior Liță Anghel, lt. Trepăduș Gruia și traficanții arhitect Louis Adelstein, Bercu Zissu, S. Cristian și Jean Heffer, vor compara zilele acelea în fața secției I-a a Curții Marțiale a C. M. C. pentru a răspunde de faptele săvârșite.

Chiriașii cu contracte prelungite obligați să subscrie la împrumut

Comisia centrală fiscală a fost sesizată dacă e cazul ca, totuși chiriașii cu contracte prelungite să fie obligați de a subscrie la împrumutul apărării naționale din 1944.

Legea privitoare la numitul împrumut prevede că, pentru clădirile și nărtile de clădiri închiriate pe bază de contracte încheiate înainte de 23 Aprilie 1942 sau în timpul dela 23 Aprilie 1943, prelungite prin legile în vigoare, trebuie să contribuie la împrumut chiriașii respectivi, în locul proprietarilor.

Comisia centrală fiscală, ținând seama că această lege, în determina-

rea obligațiunii chiriașilor, se referă numai la data încheierii contractelor și la prelungirea lor fără să facă distincție între chiria majorată automat cu cota legală și chiria stabilă de comisia arbitrală, datorează contribuția minimală obligatorie la împrumut în locul proprietarilor. În acest sens, s'a întocmit decizia Nr. 1400—1944.

Amintim că subscripția la împrumutul apărării naționale se încheie pe data de 15 Decembrie crt., iar cei ce nu subscriu până la acea dată, vor fi obligați la plata sumei, drept impozit.

Intreprinderile sunt obligate să-și continue activitatea

Intreprinderile industriale sunt obligate conform legii 282 din 1943, să-și mențină activitatea industrială.

Orice reducere a activității industriale, va trebui să aibă prealabila aprobare a ministerului dată pe baza cercetărilor efectuate de Inspectorul Industrial și de Inspectorul Muncei, în caz contrar urmând a se aplica sancțiunile legilor în vigoare.

Cercetarea acestor organe va trebui să aibă în vedere dacă lipsa materiilor prime, combustibil crescut, manoperă, etc., se datorează unei imposibilități actuale de a fi împlinite, sau a unei carente a conducerii fabricilor.

Față de nevoile imperioase actuale ca producția să fie majorată dacă nu menținută (în special pentru produsele industriale care se găsesc mai greu). Subsecretariatul de Stat al industriei atrage atenția întreprinderilor industriale că

va proceda cu cea mai mare energie în cazurile când va constata din partea conducerii fabricilor o lipsă de diligență.

Subsecretariatul de Stat al Indus-

Obligațiile proprietarilor de case

Primăria Municipiului Arad a dat următoarea ordonanță:

ART. 1. — Toți proprietarii și îngrijitorii de case și locuri virane din cuprinsul Municipiului Arad, sunt obligați a ține în perfectă și permanentă stare de curățenie trotuarul și spațiul necarosabil din dreptul imobilelor lor.

ART. 2. — Curățenia va fi menținută printr'un măturat repetat cursul zilei, primul măturat trebuie să fie executat înainte de ora 7, apoi prin îndepărtarea tuturor gunoaielor și a apelor stătătoare și printr'un stropit abundent, în timp uscat, spre a se evita răscolirea prafului.

ART. 3. — Contravenienții la dispozițiile prezentei ordonanțe vor pedepsi de instanța judecătorească competentă, pe baza proceselor verbale dresate de organele poliției de stat locale, cu închisoare penalitenească dela 1 la 30 zile, cu amendă dela 200 la 2.000 Lei și concentrare la munca de folos obștească, fără plată, dela 3 la 8 zile.

În cazul când contravenientul, surprins asupra faptului, își recunoaștea vina și consimte să plătească amendă fără să mai fie trimis în judecată, organul de constatare va putea să-i aplică pe loc minimul amenzii (20 lei), eliberându-i dovadă de încasarea amenzii.

Amenzile bănești se pronunță și se casează în folosul Primăriei municipiului Arad.

ARO

Telefon 24-45. Repre la orele 2, 3, 30 și Duminecă la 11 mat

Azi revelația sezonului DICK FORAN REGELE COW-BOY-LOR IN

Spaima Indienilor

116

CAPITOL

Strada Brătianu Nr.

Telefon: 23-22.

Repr.: 1, 3 și 5. Ziinic la 11.30 Matin

Azi un spectacol excepțional!

Dansați fetelor Dansați

America dansează prin: Maureen O'Hara

Căntece, muzică, DANS, Veselie.

Cinema ROYAL Str. Alexandru

Telefon: 19-33.

Azi, la orele 11, 1, 3 și 5 fix.

Evenimentul stagiunii.

Cea mai mare vedetă europeană

ELISABETH BERGNER

în opera nemuritoare a lui William Shakespeare

Cum vă place..

film produs pentru British I. P. de Erich Pommer, supervizat de marele regisor Max Reinhardt

Cinema FORUM

TELEFON 20-1

Repr. orele 1, 3

Azi I O premieră de mare spectacol.

Reaparitia celebrei, **DE ANNA DURBIN** într'o comedie mult caldă de mare succ

FETIȚELE AU CRESCUT

Executarea art. 12 din Convenția de Armistițiu

Ministerul afacerilor interne a trimis unităților administrative din țară următorul comunicat:

Pentru executarea art. 12 din Convenția de Armistițiu și în vederea expedierii fondurilor necesare, vă rugăm a ne trimite cu cel mai rapid mijloc un deviz cuprinzând cheltuielile aproximative ce trebuie făcute de dvs., pentru executarea art. 12 din Convenție, privind toate bunurile alocate pe raza județului Ilfov.

Separat se va arăta quantumul cheltuielilor deja făcute în același scop din alte fonduri.

Fără aceste date complete subcomisiunea condusă de d. general Casian refuză avizul pentru acordarea sumelor.

Un trădător belgian condamnat la moarte

LONDRA. — Curtea Martială din Bruxelles a condamnat la moarte în dosul de trădătorul Lehengre, care a fost acuzat că a luat parte la mobilizarea tinerilor voluntari belgieni, pentru a lupta contra Uniunii Sovietice.

Verdictul a fost dat cu un termen de zece zile pentru apel.

Mister în jurul soartei evreilor din insula Rhodos

CAIRO. — Domnește cei mai neațurati mister cu privire la soarta evreilor de limbă spaniolă din insula Rhodos care este ocupată de germani. Acești evrei, despre care se crede că sunt urmașii spaniolii ai evreilor fugiți la închiziția sâncă, au fost duși în interiorul Greciei. Se prea poate ca ei să fi fost uciși sau să fie ținuți încă într-un lagăr de concentrare în vreun colț al Europei încă sub ocupația germană.

Universarea Constituției Sovietice sârătorită în comunele Pecica și Rovine

În comunele Pecica și Rovine, comitetetele sătești au aranjat o adunare pe ziua de 5 Decembrie cu ocazia sărătoririi Constituției Sovietice. La manifestare au luat parte circa două mii de persoane fiind invitat și comandantul Sovietic din comună. Prietenul Godeș Ioan, președintele comitetului sătesc din Pecica și Török Avril din Rovine, au ținut discursuri arătând însemnătatea zilei.

Mica Publicitate

ARSONIERA, 2 camere, baie, schimb 1 camera, baie, centru. Adresa la 142

ORESC spre inchiriere un pian. — Adresa la ziar. 143

OCUINȚA cu 2 camere, bucătărie și adină mare, de inchiriat. Adresa la 136

MEHEIE LA TOATE se caută. Bv. rol 17. 139

POZITUL DE LEMNE Csépar din Dr. Ioan Suci Nr. 55 înștiințează podăriile înscrise că din cauza mbardamentului a sistat comerțul poral și toate inscrierile le-a predepozitului Turcaș Ioan din Cașaguna Nr. 66-70. Nr. 144

PETARIE, local de prăvălie, cu un de 50 ani, de inchiriat, eventual mobilier. Kornis Sighismund, Arad Cicio Pop 8. 138

CAUTA alergător(ă) la firma Iena, Palatul Chesturii. 137

ANGAJAM IMEDIAT ALERGA-R. Depozitul de Ziare „Vestul“ Goldiș 2. 121

Cine nu va putea prezenta dovada plății prestației, va fi dus la muncă

Populația Aradului trebuie să contribuie printr'un gest patriotic la soluționarea problemei muncii de folos obștesc

Eri la orele 15 a avut loc la Primăria Municipiului o conferință a Comitetului de Colaborare, la care au luat parte toți reprezentanții autorităților civile și militare, reprezentanții corpului didactic, reprezentanții bisericilor, precum și reprezentanții Frontului Național Democrat.

Conferința a fost deschisă de d. primar Pălincaș, care a arătat că în ședința de Sâmbăta trecută s'a format o comisie restrânsă compusă din patru persoane și anume: d. dr. Grigorovici, d. I. G. Ispravnic, d. Lesan Dumitru și dr. S. S. Ispravnic. Această comisie a fost însărcinată să dea sugestii și să faca referate prin care

să se soluționeze munca de folos obștesc și găsirea de clădiri potrivite pentru spitale.

D. Grigorovici în numele comisiei arată că s'au căutat mijloace și soluții și a fost întocmit un referat în care se arată motivele care au determinat Primăria ca să nu poate deslega până în prezent problema muncii de folos obștesc, cu toate că articolul 167 din Legea Administrativă a înființat prin ordonanțele 42 și 48, munca obligatorie pentru toți locuitorii municipiului. Ordonanța prevede muncă obligatorie sau răscumpărarea a acestei prestații cu 600 lei pe zi.

dețul are concentrați mulți oameni în altă parte pe cari trebuie să-i întrețină.

D. Pricop arată că s'ar putea interveni la direcțiunile fabricilor de unde s'ar putea obține sume de bani. Să se stabilească o sumă de plată și pentru acei cari au leafă sub 20 mii și aceste sume ar fi plătite de către fabrici.

D. chestor propune să fie cercetată toată lumea la domiciliu și în magazine și cine nu va putea prezenta dovada că a plătit prestația, să fie ridicat și dus imediat la muncă.

Propunerea a fost acceptată de cei prezenți și s'a hotărât că se va proceda astfel.

D. chestor arată apoi că există bază juridică pentru ridicare de împrumut și anume Armistițiu. Satisfacerea cerințelor armatelor sovietice în cadrul Armistițiuului și pentru ducerea la bun sfârșit al războiului, dă dreptul Primăriei să ridice orice sumă.

A doua problemă care s'a discutat a fost găsirea localurilor necesare spitalelor cari trebuie să sosească în oraș. D. primar citește o telegramă care a fost trimisă de d. ministru Pătrășcanu, în care roagă Primăria să nu procedeze la evacuarea Tribunalului. Deci d-lui roagă să se facă noi propuneri pentru alte clădiri.

Se propune noul „Ghiza Birta” care a fost acceptată. Se arată că în această clădire se găsește o croitorie, care trebuie mutată în altă parte.

D. Pricop pune întrebarea dacă cu „Ghiza Birta” este soluționată definitiv problema. Și declară că mai sunt alte clădiri ca de exemplul Azilul de copii, casa Dengi, Căminul de ucenici și Inspectoratul CFR. Dacă aceste clădiri se repară și se pun geamuri, vor fi foarte utilizabile în acest scop.

S'a hotărât ca comisia să controleze toate edificiile și locuințele din oraș și să facă o situație reală despre ele ca să se vadă ce posibilități avem.

În acest scop vor fi rugați membrii corpului didactic să dea ajutor comisiei.

Ședința a fost închisă la orele 18.

Incasările de până acum nu acoperă cheltuielile prestației

Până în prezent s'au incasat din toate prestațiile suma de lei 9.359.199 și s'a plătit muncitorilor trimiși la lucru până în prezent lei 17.521.087, adică cu lei 8.161.788 peste incasările realizate din acest an.

Această sumă a fost luată din veniturile ordinare ale municipiului, din alte fonduri strict necesare menținerii aparatului administrativ.

Având în vedere situația precară a acestui fond și cum se impune de a se lua măsuri imediate comisiunea propune următoarele:

Un control sever al muncitorilor repartizați la diferite lucrări în felul următor:

a) Să se intervină pe lângă întreprinderile cari primesc muncitori la lucru să desemneze câte un funcționar pentru a controla dacă lucrătorii sunt prezenți. b) Să se intervină pe lângă Comandamentul Teritorial ca să se elibereze un număr de autorizațiuni speciale pentru funcționarii Primăriei în acest scop.

S'a stabilit că ordonanța Nr. 48 este întocmită în mod regresiv. Pentru înlăturarea acestei repartiziții care este antisocială, se propune să se dea o nouă ordonanță, fixându-se alte sume.

Sumele cari se vor fixa pentru răscumpărarea muncii de folos obștesc să se achite în termen de 15 zile sub sancțiuni.

Să se activeze incasarea taxelor prin toate mijloacele de care dispune Primăria.

Se propune ca să nu existe decât o singură categorie de scutiți și anume bolnavii cu certificate medicale legale și având totodată și certificate de paupertate.

După terminarea referatului, d. chestor Stelian a pus întrebarea cum se vor găsi oamenii pentru lucru, deoarece nu se prezintă nimeni să lucreze nici chiar pe bani.

D. primar declară că oamenii vor fi suficienți, d-lui personal a fost în cursul zilei de Duminecă în cartierul Segă, unde a vizitat muncitorimea săracă.

Aceștia au declarat că vor veni bucuroși la lucru dacă vor fi plătiți în fiecare seară. Deciară apoi că toată lumea se sustrage dela muncă și plată pe diferite motive, roagă deci pe toată lumea să facă un gest patriotic și să plătească fără nicio constrângere, deoarece scutit nu este nimeni, afară de cei infirmi cu certificate de paupertate. Roagă deci pe cei prezenți să găsească o soluție practică pentru a putea plăti muncitorii, deoarece Primăria nu mai are fonduri.

D. Pricop propune ca muncitorii cari au leafă sub 20 mii, să fie scutiți. D-lui arată că sunt o mulțime de muncitori ai căror venit este sub 20 mii, deci aceștia nu pot plăti 600 lei pe zi.

D. primar este de aceeaș părere cu d. Pricop. De aceea, propune din nou să se găsească o soluție pentru a avea sumele necesare sau să lucreze toată lumea.

D. dr. Luțai propune ca Primăria să ridice un împrumut dela o bancă până când va putea face incasările în baza celor două ordonanțe.

D. Curiac, casierul Primăriei, arată că Legea Administrativă interzice ridicare de împrumut. Primăria are dreptul la aceasta numai într'un singur caz, dacă se fac investiții.

D. primar declară că Legea Administrativă este făcută pentru timouri normale. Este vorba de găsirea sumelor necesare.

D. Grigorovici arată că există bază juridică pentru a se ridica acest împrumut.

D. dr. Crăsnic declară că dacă este vorba de calamitate să dea un ajutor și Prefectura și județul, să concentreze oamenii pe cari să-i plătească.

D. prefect Simăndan arată că Prefectura nu poate să se amestece în treburile municipiului, deoarece ju-

50.000 lucrători străini din Germania au fugit din localitățile în cari erau repartizați

PARIS. — Corespondentul Agenției TASS transmite:

Postul de radio Paris, referindu-se la o știre apărută în ziarul elvețian TRIBUNE DE GENEVE, anunță că 50.000 de lucrători străini au părăsit

localitățile din Germania unde erau la lucru.

Acești lucrători străini se ascund în Schwarzwald, așteptând ocazia să poată trece frontiera în Elveția.

Legionarul criminal Oprisan a fost arestat

În urma telegramelor trimise de Legionea de jandarmi din București, la batalionul de vânători de munte din Hațeg, sergentul major Ion Oprisan, nelegiuitul autor al crimelor din Apărătorii Patriei a fost arestat.

El se prezentase noii unități unde se prezentase cu două zile înainte de sângeroasa lui ispravă, crezând că va reuși să fie trimis pe frontul din Ungaria de unde intenționa să dispară.

Sub o puternică escortă condusă de dl. sublocotenent Bogdan dela aceea unitate, Oprisan a fost transportat la București și predat Căpăi Martiale, unde a fost încarcerat.

În cursul zilei de azi a fost con-

fruntat cu martorii dela primele cercetări.

Cetălat sergent major, Gunță Ștefan s'a predat postului de jandarmi din com. Apărătorii Patriei.

Cercetările vor fi continuate.

CORSO ARAD, Tel. 23-64

Repr. la orele; 11, 1, 3 și 5 fix

CHARLES BOYER și BETTE DAVIS în „IUBIREA LOR...”

Foștii deținuți politici cer pedepsirea criminalilor de războiu

— Sedința de constituire a Asociației foștilor deținuți și internați politici —

În ziua de 10 Decembrie a avut loc la sediul organizației „Apărarea Patriotică” întrunirea foștilor deținuți și internați politici. Au luat parte toți aceia cari în timpul teroarei fasciste au fost persecutați, arestați, deținuți și internați din cauza luptei lor pentru libertatea poporului.

Ședința a fost prezidată de prietenii Vlad, Bumbu și Mitarcă. Primul a luat cuvântul pironul Gall Matei, în numele „Apărării Patriotice” un supraviețuitor al macelului dela Râbnita. D-lui a expus activitatea „Apărării Patriotice” în timpul ilegalității, când înfruntând toate pericolele, această organizație a sprijinit pe toți aceia cari au căzut victimă în lupta pentru libertate. În continuare, prietenul Gall a arătat că foștii deținuți și internați politici au nevoie de refacere. Pentru realizarea acesteia, ei au nevoie de un sprijin. „Apărarea Patriotică”, fidelă drumului urmat în trecut, și de această dată își ia asupra sa sarcina de a lupta pentru drepturile foștilor deținuți și internați politici. Deoarece niciun guvern dela 23 August încoace n'a satisfăcut doleanțele acestor luptători, din cauza elementelor reacționare din guvern, „Apărarea Patriotică” a inițiat organizarea lor într-o secție.

Toate durerile și nedreptățile comise față de ei nu pot fi reparate, dar se cere în modul cel mai hotărât posibilitatea de a reface cel puțin în parte aceste nedreptăți.

Se cere din partea statului de a interna în spitale pe toți acei care în timpul detențiunii au devenit bolnavi și posibilitatea de reeducare profesională.

Numitul amintește de șirul întreg de oameni distruși la Doftana, Suceava, Vapniarca, victime directe ale barbariei fasciste.

Dar teroarea ultimilor patru ani de regim dictatorial a cerut din partea luptătorilor antifasciști sacrificii mult mai mari și mai dureroase. 10 Noembrie 1940 înseamnă pentru democrația românească prima zi de mari pierderi. Sub dărâmurile Doftanei sunt îngropați de vii 13 luptători dintre cei mai ruși: Ilie Pintuș, Ing. Prot. Pallos, Galuzinsky Salamander și alții.

Urmează apoi războiul mișelesc contra Uniunii Sovietice, când reacțiunea trece la crime deschise. Pădurea Jilavei este bogat udată cu sângele execuțiilor. Fiiimon Sârbu este primul martir răpus de gloanțele fasciste. Împreună cu cei cari au murit în schingiuirea siguranței sunt executați 33 deținuți politici. 18 Martie 1944, la Râbnita, sunt masacrați 56 de internați politici alături de 250 patrioți sovietici. Este una din pierderile cele mai mari și cele mai dureroase.

Prietenul Gall arată mai departe situația familiilor celor cari în timpul dictaturii și-au pierdut fiii.

Cere ca pentru acești părinți să se dea cea mai mare atenție, căci sunt acei cari au pierdut cel mai mult.

— Dar foștii deținuți și internați politici nu s'au adunat aici numai pentru a cere o satisfacție materială. Datoria noastră constă în primul rând

de a cere arestarea și pedepsirea tuturor criminalilor de războiu, tuturor cari s'au făcut vinovați de schingiuiri, criminalilor din ultimii patru ani.

Avem această datorie față de cei cari s'au sacrificat și față de viitorul țării pentru a putea crea o adevărată democrație.

Cere arestarea tuturor criminalilor de

cari după patru luni dela 23 August se mai plimbă în completă libertate, afindând democrația.

Face apel la toți prezenți de a colabora în cadrele „Apărării Patriotice” pentru realizarea acestui deziderat, ca un Săvinescu, calaul Doftanei, călăii populației basarabene, direcțiunea generală a penitenciarelor, căpitănelul Buradescu, criminalii dela Râbnita și ceilalți să-și primească pedepsa cuvenită.

Asistența, la cererea prietenului Gál M., păstrează un moment de reculegere pentru odihna celor căzuți în lupta de libertate.

Au urmat completări și propuneri din partea prezenților: Mărcuți dela CFR, dr. Őrfi, Simion, Balica dela CFR, Lancos, Stern, Balla, Drecin, Cibi Ileana, Pricop. Ultimul a subliniat necesitatea de a se organiza în A. P. pentru reușita acțiunilor împotriva fascismului.

Prietenul Vlad din prezidiu, în încheiere, arată în cuvinte însuflețite nevoia de a duce mai departe lupta în contra fascismului din Iașuntru și din afară țării până la nimicirea totală a fascismului. Numitul dă citire unui apel dat de poliția din Bacău, în care se cere populației de acolo să colaboreze cu aceasta, pentru identificarea și arestarea criminalilor cari au maltratată și prigonit cetățenii în Bacău. Iată un început real în opera de refacere morală a țării. Acest exemplu trebuie urmat pretutindeni.

Intrunirea alege un comitet de conducere al Secției foștilor deținuți și internați politici din Apărarea Patriotică din următorii prieteni: Pricop, Donat, Drecin, Feidmann Rozalia, Paller, Bumbu, Balica Iuliana, Grünbaum și Vlad.

Intrunirea într-o atmosferă de înaltă ținută patriotică și hotărâre de luptă împotriva fascismului, votează cu unanimitate următoarea moțiune:

1. Cerem guvernului un sprijin material imediat ca foștii deținuți politici să poată trăi omeneste și ca luptătorii pentru libertate să poată reintra în viața productivă.
2. Cerem posibilitatea de reeducare profesională în mod gratuit.
3. Cerem pentru toți care în timpul deținerii sau internării au devenit inapți de muncă să fie internați în spital.
4. Cerem un ajutor pentru familiile cari au pierdut susținătorul din cauza teroarei fasciste.
5. Cerem imediata arestare, judecare și condamnare a tuturor vinovaților în frunte cu cei mari.
6. Cerem pedepsirea tuturor criminalilor cari au maltratată, schingiuit și condamnat luptătorii pentru libertate.
7. Cerem cercetarea tuturor crimelor făcute la poliție, siguranță, jandarmerie, închisori și lagăre din țară și din tot teritoriul Transnistriei.
8. Cerem anchetarea asasinării ziaristului Szabo Arcadie și muncitoarei Terezia Ocico, omorâți în beciurile siguranței din Arad.

La 15 Decembrie se începe vizarea facturilor și bonierelor

În conformitate cu dispozițiunile legii impozitului excepțional 6 la sută, toți comercianții sunt obligați să-și vizeze facturile și boniere începând cu Nr. I la data de 1 Ianuarie 1945. Astfel viza facturilor și bonierelor pe anul 1945 va începe cu data de 15 Decembrie 1944. Fiecare comerciant este obligat a se prezenta cu facturile și bonurile în ordine, având pe fiecare filă stampila firmei, în caz contrar se va refuza viza. Pentru bunul mers comerțanții vor aduce pentru viză un maximum de 10 facturiere sau boniere, urmând ca ulterior să mai vizeze. Viza se va face în clădirea Camerei de Muncă etaj (sala mare) din Bul. Regele Carol Nr. 48, unde s'a mutat Administrația Financiară.

INFORMAȚIUNI

COMUNICAT. În conformitate cu ordinul Garnizoanei Arad Nr. 18828—1944, se aduce la cunoștința populației că, începând cu ziua de 14 Decembrie 1944 până la noi dispozițiuni se face zilnic între orele 9—13 tragere de artilerie în zona cuprinsă între ferma Ciala, Mureș, drumul Hoșoș—Bodrog, Fecica și Calea Ferată Arad—Pecica. Populația este încuștințată să nu circule spre a nu fi expusă tirului de artilerie. — Chestor I. Stelian, Șeful Bir. MONT Comisar aj.: N. Orfanu.

DECES. D. Ispravnic Moise a decedat în ziua de 12 Decembrie dimineața după o lungă suferință. În morământarea va avea loc în ziua de 13 Decembrie a. c. orele 14 din cimitirul Eternitatea.

AVIZ IMPORTANT PENTRU EVREI. Toți evreii cari au lucrat la diferite detașamente și au depus declarație pentru ajutor, se vor prezenta pentru ridicarea ajutorului aprobat după cum urmează: În ziua de 13 Decembrie litera A—F. În ziua de 14 Decembrie litera G—K. În ziua de 15 Decembrie litera L—R. În ziua de 17 Decembrie litera S—Z. Plățile vor fi efectuate zilnic între orele 9—12 în curtea templului ortodox. Ajutorajul vor avea asupra lor Buletinul Biroului Populației și Livretul Militar Comitetul.

COMANDAMENTUL ZONEI A. P. ARAD COMUNICĂ: Din cauza viscolului făcându-se scurt circuit, unele sirene dau sunete lungi la intervale neegale, sau sunete lungi neîntrerupte. Publicul este rugat a nu se alarma și să fie atent la sunetele scurte și întreruperi cari sunt semnalul de alarmă. S'au luat măsuri de remediere acestor neajunsuri, dar din motive tehnice ele pot să se mai repete când este viscol sau furtună.

COMUNICAT. Comitetele de inițiativă pentru sindicalizarea funcționarilor publici, se vor adresa pentru primirea declarațiilor de înscriere a membrilor la d-na Codreanu, camera Nr. 29 parter, din localul Primăriei.

ULTIMA ORA

Trupele sovietice în periferiile orașului Ujpest

Trupele germane și maghiare care apără capitala Ungariei fac ultimelc sfertări sperate pentru a-și menține pozițiile lor și a ușura astfel operațiunile de retragere și de evacuare ale germanilor din Budapesta. Presiunea armatelor sovietice în ultimele 24 ore s'a accentuat mai mult în direcțiunea nordică. Localitatea Veresgyháza, la 11 km. de Budapesta, a fost asaltată și

trupele sovietice au ajuns în periferiile orașului Ujpest.

Coloanele germano-maghiare se retrag în completă debandadă. La Sud de Budapesta trupele Armatei Roșii au cucerit localitatea puternic fortificată Száda și Őrhalom.

Formațiunile SS. desfășoară activitate în dosul frontului, jefuind întreprinderile industriale și toate imobi-

lele transportând valorile pe camioane spre Austria. În schimb, soldații răniți grav sunt părăsiți de ei.

În regiunea Miskolcz trupele sovietice au ocupat localitățile însemnate Kápolna și Iltar.

Pe frontul jugoslav, trupele marșalului Tito se apropie la importantul centru de comunicație Vincovec, la 100 km. Nord de Zagreb.

Știri despre demisia generalului Franco

LONDRA. — După cum anunță serviciul britanic de informațiuni, în Spania a izbucnit o mare criză politică. După ultimele știri primite din capitale neutre, se crede a se ști că generalul Franco a demisionat din postul său.

Cu toate că unele cercuri din Spania desmint această știre, ea pare totuși să fie adevărată.

Orașul și portul Ormok ocupate de trupele americane

NEW-YORK. — Dela marele cartier al generalului Mac Arthur se comunică că după 4 zile de lupte grele, orașul și portul Ormok a fost cucerit de către trupele americane.

Trupele japoneze, cari au luptat în această regiune, sunt complet încercuite și soarta lor este decisă.

Din Sidney se anunță că o mare flotă engleză, sub comanda amiralului Bruce Fraser, a sosit pe apele

Oceanului Indian, pentru a lua parte la luptele contra Japoniei.

Această flotă va sta sub comandă supremă a amiralului Nimitz și va acționa după planurile elaborate de cartierul generalului Mac Arthur.